

cije u Francuskoj; Uloga administracije u Argentini; Repertoriji i norme; Građevinska dozvola; Projektiranje; Izgradnja.

Sastavljanje dosjea. Od dosjea do fonda.

Dosje o izgradnji zgrade Departmanskog arhiva de la Seine – Saint-Denis; Dosjei koji ulaze u arhivski fond; Primjeri: dosjei u fondovima Laprade i Le Corbusier.

Odabir i čuvanje.

Razlozi čuvanja; Vrednovanje gradiva; Da li građevinska dokumentacija podliježe odabiru?; Pojedinačne karte; Odabir u okviru dosjea; Definitivno arhiviranje; Odabir na razini fonda; Mikrofilmiranje; Primjer Argentine; Primjer Francuske.

Klasifikacija i obavijesna pomagala.

Gdje počinje klasifikacija?; Zatvoreni i otvoreni fondovi; Izrada obavijesnog pomagala; Skupina fondova; Klasifikacijski plan; Signiranje; Znanstveno katalogiziranje kartografske dokumentacije; Zbirke pojedinačnih dokumenata; Elementi opisa.

Fizička zaštita.

Opći uvjeti zaštite arhivskog gradiva; Specifični problemi zaštite kartografskih dokumenata; Zaštita tiskanog gradiva; Zaštita maketa; Pomoćne tehnike zaštite (mikrografija, fotografiranje, restauriranje).

Branka Molnar

Miscellanea in honorem Caroli Kecskeméti, Archives et Bibliothèque de Belgique, Bruxelles 1998, 586 str.

Ova je opsežna publikacija nastala, što predgovor objašnjava, kao hommage Charlesu Kecskemétiju, umirovljenom generalnom sekretaru MAV-a. Inicirana je prije svega od njegovih najbližih suradnika, a okupila je radove iz najšire arhivističke zajednice, sa svih kontinenata i iz svih zemalja s kojima je i u kojima je Kecskeméti radio, te ljudi iz te zajednice s kojima je prijateljevao. Tako je samo jedan dio tekstova posvećen Kecskemétijevom životu, dok ostali prilozi govore o različitim arhivističkim temama iz pojedinih zemalja. Članci su napisani na engleskom, njemačkom, francuskom, talijanskom, ruskom i španjolskom jeziku.

Uvodno slovo dato je Jeanu Favieru, počasnom predsjedniku MAV-a, koji je pod naslovom *Charles Kecskeméti (9–15)* uputio tople riječi zahvale velikom kolegi i prijatelju, prikazavši u najkraćim crtama najbitnija obilježja i razdoblja njegovog uspješnog profesionalnog života. O susretima s Kecskemétijem i njegovom djelovanju pisali su i H. Booms, ranije predsjednik Saveznog arhiva Njemačke, *Zajedničke godine sa Ch. Kecskemétijem, 1978–1988.* (49–58), I. Borsas, zamjenik ravnatelja

Državnog arhiva Mađarske u mirovini, *Prvi susret Ch. Kecskemétija s MAV-om (Budimpešta, lipanj 1956)* (59–64), M.T. Lekaukau, zamjenik stalnog tajnika, Ministarstvo rada i unutarnjih poslova Botsvane, *Ch. Kecskeméti, prijatelj Botsvane i ESARBICA-e* (289–296), M. Musembi, ravnatelj Državnog arhiva i dokumentacijske službe Kenije, *Refleksije jednog afričkog arhivista o Kecskemétiju* (335–346), C. Ogawa, predsjednik Japanskog arhivističkog društva, *Dr. Ch. Kecskeméti: Eminentni zaštitnik globalne institucije arhiva i arhivista* (371–376), J.B. Rhoads, državni arhivist SAD u mirovini, *Ch. Kecskeméti – Zahvala* (429–434), A. Wagner, ravnatelj arhiva u mirovini, *Sjećanje na uspješan zajednički rad s Ch. Kecskemétijem u kontekstu odnosa međunarodnih ustanova Unesco – MAV, 1968 – 1975.* (541–557), W. Gang, predsjednik MAV-a, glavni ravnatelj Uprave državnih arhiva Republike Kine, *Istinsko prijateljstvo s kineskim arhivistima* (573–575).

Djelovanje Kecskemétija kao arhivista i povjesničara potaklo je M. Ducheina, počasnog glavnog inspektora arhiva Francuske, da se osvrne na prošlost, ali i budućnost odnosa tih dviju disciplina u članku *Klio i arhivist: nerazrješiv brak ili slobodna veza?* (131–142). C. Logie, konzervator Državne banke Belgije, u radu pod naslovom *Prije svega, Plavi štiti je pokazao da postoji samo jedna kulturna baština. Uspostavljanje nacionalnog komiteta Plavog štita: belgijski pokušaj* (297–312), iako prikazuje uspostavljanje Plavog štita na području Belgije, ukazuje i na ulogu C. Kecskemétija u nastajanju Plavog štita kao međunarodne institucije angažirane na zaštiti kulturne baštine u ratnim i ostalim uvjetima ugroženosti gradiva.

Na kraju ovog sveska nalazi se *Bibliografija Ch. Kecskemétija* koju je izradio K. Oldenhage iz Saveznog arhiva Koblenza (577–582) i kratka *Biografska bilješka* A. Vanriea, glavnog urednika časopisa *Archivum* (583–586).

Charles (Caroli) Kecskeméti (1933–), kojemu su svi bez zadržke izrazili beskrajnu zahvalnost na njegovim profesionalnim naporima i postignućima, rođen je u Budimpešti, diplomirao je ekonomske znanosti i povijest, te stekao status arhivista u Državnom arhivu Mađarske 1956. god. Nakon sovjetske okupacije Mađarske iste godine emigrirao je u Francusku i tu se, pored ugovornog rada u Nacionalnom arhivu (1957–1970), odmah uključio u rad MAV-a. U MAV-u je djelovao punih 40 godina – na položajima sekretara (1962), izvršnog sekretara (1969), izvršnog direktora (1988) i generalnog sekretara (1992). Radio je na pojedinim publikacijama MAV-a (*Archivum, Guides des sources de l'histoire des nations*), pridonio osnivanju ogranaka MAV-a, a od 1970. usredotočio se na razvoj sekcija MAV-a. Brojne posjete raznim zemljama – Brazilu, Kini, Jemenu, Burkini Faso, Beninu, Kongu, Portugalu, rad na osnutku Regionalnog centra za obrazovanje arhivista u Dakaru, rad na ciklusu konferencija o planiranju arhivske djelatnosti i regionalnoj i međunarodnoj arhivskoj suradnji, samo su dio njegovog djelovanja. Uz to, Kecskeméti je doktorirao na temi mađarskog liberalizma i napisao više povijesnih radova.

Među ostalim tekstovima, dio njih upoznaje nas s različitim međunarodnim projektima, ustanovama i suradnjama. Tako je Leopold Auer iz Kućnog, dvorskog i državnog arhiva u Beču, u članku *Guides des sources de l'histoire des nations: Prilog MAV-a istraživanju izvaneuropske povijesti* (25–36), prikazao povijest projekta izrade vodiča za povijesne izvore pojedinih naroda, u kojemu je kao koordinator sudjelovao i Ch. Kecskeméti. Projekt, započet odlukom UNESCO-a 1958, tijekom sljedeće 23 godine obuhvatio je 17 svezaka izvora iz 12 zemalja koji se odnose na povijest Latinske Amerike, zemalja "crne Afrike", te sjeverne Afrike, Azije i Oceanije.

Friedrich P. Kahlenberg, predsjednik Saveznog arhiva Njemačke, u članku *Arhivi istočne Europe u odnosu prema Saveznom arhivu – međubilanca* (213–224), naglašavajući ulogu MAV-a i njegovog donedavnog sekretara Kecskemétija u razvoju međunarodnih odnosa i profesionalizma u arhivima, piše o suradnji Bundesarchiva s istočnoeuropskim arhivima nakon otvaranja demokratskih procesa 1990. Rezultati te suradnje su svakako plodonosni. Naime, već 1990. došlo je do povrata njemačkog gradiva odnesenog u SSSR po završetku 2. svjetskog rata i to gradiva državnih arhiva u Bremenu i Hamburgu te hanzeatskog gradiva Gradskog arhiva Lübeck.

Pregledni članak H. Coppejans-Desmedt, voditeljice Odjela u Državnom arhivu u Bruxellesu, pod naslovom *Odbor za gospodarsko arhivsko gradivo pri MAV-u* (*Le Comité des archives d'entreprises – Committee on Business Archives*) (112–122) prikazuje kratku povijest tog Odbora, koji je kao stalno tijelo djelovao od 1976. do 1990. i svake se godine sastajao da bi razpravljao određenu tematiku. Ciljevi djelovanja bili su globalno proširenje interesa za gospodarsko arhivsko gradivo, ustanovljenje modela, kriterija i normi čuvanja, širenje informacija i poticanje publikacija iz tog područja. Od 1988. radilo se na tome, da se Odbor primjerenije imenuje, što je i učinjeno 1992, kada nastaje *Section des archives du monde du travail et des affaires* (možda bi bilo primjereno ovoj promjeni prevesti naziv na hrvatski jezik na sljedeći način- Sekcija za arhive iz područja rada i poslovanja – jer se očito radi o širenju predmeta interesa). Na kraju se nalazi bibliografija publikacija Odbora nastalih u razdoblju 1978–1988.

T. Huskamp Peterson, izvršna ravnateljica Arhiva Otvorenog društva u Budimpešti, u članku *Stvarajući novac, trošeći novac: Multinacionalne institucije i njihovo gradivo* (419–427), skreće pozornost, pogotovo u kontekstu opće globalizacije i demokratizacije, na važnost čuvanja gradiva nadnacionalnih upravnih tijela, multinacionalnih kompanija i nevladinih organizacija, od kojih tek neke, po prirodi posla koji obavljaju, ujedno i čuvaju te smatraju važnim prezentirati ili učiniti dostupnim gradivo koje stvaraju, dok s većinom to nije slučaj.

M. Roper, ranije državni arhivist Ujedinjenog Kraljevstva, upoznaje nas u članku *Projekt upravljanja javnim gradivom – Razvoj prema globalizaciji* (435–442) s obrazovnim projektom IRMT-a (*International Records Management Trust*), neprofitne nevladine organizacije osnovane u Londonu 1989, koja od 1996. djeluje globalno. IRMT je organizacija koja djeluje s ciljem razvoja upravljanja registraturnim i arhivskim gradivom u kontekstu opće demokratizacije tj. dostupnosti i čuvanja informacija.

H. Rumschöftel, generalni ravnatelj Državnog arhiva Bavorske, svojim člankom *Archivarius faber ili arhivist i tehnologija* (443–452) ukazuje na promijenjeni lik arhivista, jer galopirajućim nadiranjem modernih tehnologija u arhive, nestaje tradicionalni lik arhivista povjesničara, a javlja se potreba za sustavnim i stalnim tehnološkim obrazovanjem novog arhivista kojega naziva *archivarius faber*. Uspješan primjer takvog pristupa je IIAS-a (*International Institute for Archival Science*) u Mariboru, koji djeluje od 1984/1985, svake godine organizira tematske stručne skupove u Radencima i tiska časopis *Atlanti*.

Članak švicarskih arhivista C. Grafa, ravnatelja Saveznog arhiva Švicarske i C. Moichon, pomoćnice ravnatelja, *Arhivistička suradnja sa zemljama srednje i istočne Europe kao povijesna nužnost* (177–198), prikazuje međunarodnu suradnju Švicarske u demokratizaciji i osuvremenjivanju arhivskih službi zemalja u tranziciji, koju je Švicarska ostvarila u razdoblju 1994–1998.

O projektima međunarodne suradnje pisali su i S. Mbaye, ravnatelj Arhiva Senegala, te D. Neirinck, glavni konzervator i ravnatelj Departmanskog arhiva Gironde. Prvi u članku *Mikrofilmiranje fonda A.O.F.* (313–334) prikazuje projekt mikrofilmiranja gradiva nastalog radom kolonijalne uprave Francuske zapadne Afrike (1895–1959), na kojemu se radilo u suradnji s Francuskom u razdoblju 1959–1989, a drugi u članku *Lijepa priča ili Nastanak Nacionalnog i povijesnog arhiva Cap-Vert* (347–356), piše o projektu formiranja i smještaja arhiva te mlade države u prostor nekadašnje carinarnice, također ostvarenom u suradnji s francuskim arhivistima.

E. Norberg, ravnatelj Državnog arhiva Švedske, prikazao je u radu pod naslovom *Nordijska arhivistička tradicija* (357–370), arhivističku suradnju Danske, Islanda, Švedske, Finske i Norveške temeljenu na državnim vezama te sličnostima zakonodavstava tijekom povijesti, a koja se u području struke odvija još od 30-ih godina ovog stoljeća održavanjem zajedničkih konferencija nordijskih zemalja svake 3 godine, potom i svakogodišnjih sastanaka i seminara, te izdavanjem zajedničkog časopisa i drugih publikacija, kao i u zaštiti elektroničkog gradiva i dr. Sličnom temom zaokupljen je Jorge Palacios Preciado, ravnatelj Središnjeg državnog arhiva Kolumbije, koji se u članku – *SINAR u Latinskoj Americi: Približavanje prošlosti i budućnosti* (407–418) – osvrnuo na razvoj arhivskih službi Latinske Amerike. One

su dosegle različite razine, ali su okupljene u Latinoameričkom arhivskom udruženju i rade na ujednačenju i razvoju nacionalnih arhivskih sustava (*Sistema Nacional de Archivos-SINAR*).

Nekoliko članaka posvećeno je temama nešto izraženije teorijske naravi.

Tako Eric Ketelaar, potpredsjednik MAV-a, u prilogu *Kredo arhivista, zadaća i cilj (Podsjećanje na dva međunarodna kongresa 1950. i 1953. god.)* (241–252), podsjeća na povijesno značajne kongrese kojima su učvršćeni temelji moderne arhivistike i djelovanja MAV-a. M. Caya s Univerziteta Québeca, u članku *Dva lica Janusa: komplementarna uloga arhivista i administratora* (71–96), analizira sličnosti, različitosti i komplementarne točke dviju djelatnosti koje se bave dvama licima dokumenta – sadašnjim i budućim, smatrajući da se i dalje radi o dvije zasebne djelatnosti. Analizom pozicije arhivističke struke u modernom društvu i stručnim profilom modernog arhivista zaokupljena je A. S. Kamba, načelnica javnih službi, ranije ravnateljica Državnog arhiva Zimbabwea, u članku *Upravljanje informacijama u reformiranim javnim službama* (225–240), koja povezuje sustave upravljanja registraturnim i arhivskim gradivom informacijskim okruženjem i kontekstom otvorenog demokratskog društva te potrebom za dostupnim i transparentnim informacijama. Istu temu obradio je i P. Kartous, ravnatelj Arhiva Slovačke, u članku *Slovački arhivist na prijelazu stoljeća* (234–240), koji stručni profil arhivista u informacijskom dobu smatra tek dopunjenim, ali ne bitno izmijenjenim. I Berarda Salabarría, ravnateljica Državnog arhiva Kube, u članku *Arhivi i arhivisti: njihova društvena uloga* (453–467) rekapitulira već poznata obilježja i značaj arhivske djelatnosti za društvenu zajednicu.

Ovoj skupini članaka pripada i tekst J. P. Wallota, počasnog predsjednika MAV-a, *Makrovrednovanje u Državnom arhivu Kanade* (559–571), koji razlaže koncepciju vrednovanja na osnovi modela nazvanog provenijentnim i strukturalno-funkcionalnim, gdje arhivisti već vrlo rano, pa i prije nastanka dokumenata, određuju one vrijedne čuvanja. Prepoznavanjem funkcija, i njihovim hijerarhijskim postavljanjem, analizirajući upravu "od vrha do dna", postupak isključuje preklapanja i ponavljanja dokumentarnog gradiva, te odabire ono koje najcjelovitije dokumentira pojedine funkcije onih stvaratelja koji su za njih odgovorni.

Ostali članci prikazuju različite projekte i probleme s kojima se suočavaju nacionalne arhivske službe, kao i najrazličitije teme vezane uz njihov rad.

Na početku publikacije nalazi se prilog Paula A. Asberga, umirovljenog arhivista iz Izraela, *Suđenje A. Eichmannu (Arhivsko gradivo i njegova organizacija)* (15–24), koji prikazuje tijek prikupljanja i organiziranja dokumentacije za suđenje osobi operativno najodgovornijoj za "konačno rješenje". Pri tome su ključni dokumenti pogroma Židova u vrijeme II. svjetskog rata, nastali neposrednim radom Ei-

chmanna unutar Gestapoa i RSHA, bili uništeni, pa se pristupilo mukotrpnom prikupljanju dokaznog materijala iz drugih izvora. Dokumenti, njih 1400, urudžbirani su, klasificirani, izrađeni su indeksi prema urudžbenom zapisniku, operativno su korištene samo kopije, a posebno su izdvojeni dokumenti biografskog značaja, oni o aktivnostima SS-a po geografskom ključu i sl. Sva su saslušanja zabilježena zvučnim zapisima i prijepisima na papiru, a sva je tako izdvojena dokumentacija dobila dodatne signature. Ministarstvo pravde Izraela tiskalo je u razdoblju 1992–1995. u 9 svezaka publikaciju o samome suđenju i prikupljenom dokaznom gradivu s pratećim rječnikom i kazalom.

E.G. Franz, počasní ravnatelj Državnog arhiva Hessea, u radu pod naslovom *Fantomska Opera u Darmstadtu – Transformacija Nadvojvodskog kazališta u "Kuću povijesti"* (151–161), prikazao je kako je jedna višestruko uništavana građevina dobila novu funkciju, posve različitu od one prvobitno zamišljene. Naime, rekonstruiravši samo perimetralne zidove klasicističke građevine iz 1819. godine, u njoj je izvedena suvremena konstrukcija i osmišljen polifunkcionalan prostor. Sada se u toj "Kući povijesti" nalaze, osim Državnog arhiva Hessea i gradski, sveučilišni i gospodarski arhivi sa spremišnim prostorom za 40 000 d/m gradiva, različite zbirke, održavaju se povremene izložbe, kazališne predstave i koncerti, pa je postala pravim kulturnim centrom, u skladu s pojmovima o demokratizaciji arhiva i kulture uopće.

Članak S. Pagana, prefekta Tajnog vatikanskog arhiva, "Scrinium tutum" – Tajni vatikanski arhiv kao sklonište umjetničkih i povijesnih dragocjenosti za vrijeme 2. svjetskog rata (1940–1945) (377–406), oslikava ulogu koju je, spašavajući pokretnu kulturnu baštinu, odigrao za vrijeme rata Tajni vatikanski arhiv, prije svega zahvaljujući požrtvovnom i zainteresiranom arhivistu, kardinalu Mercatiju. Ne radi se samo o crkvenim dobrima, već i o gradivu veleposlanstava u Italiji, blagu bogatih pojedinaca i sl. U razdoblju od siječnja 1943. do svibnja 1944. ekipa ovlaštenih ljudi spašavala je s terena ugrožena crkvena dobra, pogotovo u srednjoj Italiji, pa je tako priložen popis mjesta u Laciju koja su u tom razdoblju obišli, s podacima o izvršenim mjerama i pokretnim dobrima koja su prevezli u Vatikan, te popis crkvenih arhiva u Italiji s podacima o stradanju.

Članak J. W. Bertranda, glavnog ravnatelja Državnog arhiva Haitija, *Prema dobroj "vladavini": program upravljanja administrativnim gradivom na Haitiju* (37–48), ukratko prikazuje katastrofalne posljedice nemarnog odnosa prema gradivu u nastajanju, koje će ubuduće biti spriječeno provođenjem novog programa upravljanja administrativnim gradivom, a za koji će samo od 1998. do 2000. god. biti utrošeno više od 2,5 milijuna dolara. V. Ch. Arias, ravnateljica Državnog arhiva Kostarike, osvrće se u članku *Arhivisti pred nestankom ili prodajom javnih ustanova ili poduzeća. Iskustvo Kostarike* (97–110), na situaciju u Kostariki, gdje su društvene reforme – praćene pretvorbom i prodajom poduzeća, te reformom uprave

– nagnale arhiviste da se temeljem zakonskih ovlasti (arhivskog zakona iz 1990) pobrinu za gradivo dotadašnjih ustanova i spase ga od propadanja.

Robert Garon, konzervator Državnog arhiva Québeca, u članku *Upravljanje gradivom pravosudnih institucija u Québecu* (163–175), predstavlja projekt Državnog arhiva Québeca (ANQ) za odabiranje gradiva pravosudnih ustanova metodom uzorkovanja, s ciljem smanjivanja njihove količine i kvalitetnijeg korištenja.

C. Kitching, tajnik Kraljevskog odbora za povijesne rukopise Ujedinjenog Kraljevstva, u članku *Arhivsko gradivo sans frontières? Rasutost britanskog privatnog gradiva širom svijeta* (253–272), prikazuje razloge, razmjere i posljedice disperzije arhivskog gradiva V. Britanije u svijetu. U prošlosti se slobodnije trgovalo arhivskim gradivom, a brojni su i slučajevi djelovanja Britanaca i britanskih institucija u drugim zemljama ili nekadašnjim kolonijama u kojima je gradivo potom ostajalo. Iako od 1953/54. postoji sustav praćenja kretanja gradiva, koji nastoji kontrolirati izvoz gradiva, i dalje dolazi do njegova iznošenja iz zemlje, legalnom i ilegalnom trgovinom. Od 1954. postoji nacionalni registar arhivskog gradiva na temelju kojeg se izrađuju indeksi, virtualno objedinjujući rasute cjeline, ali su često informacije o gradivu koje se nalazi u inozemstvu manjkave, pa se do njih dolazi posredno, preko radova britanskih povjesničara ili publiciranih kataloga. Uz veća materijalna sredstva Kraljevski odbor za povijesne rukopise, koji taj registar vodi, mogao bi se upustiti i u sustavna istraživanja u inozemstvu. Uz članak se nalazi i brojni pregled registriranog gradiva britanskih stvaratelja – fizičkih osoba, koje se nalazi u drugim zemljama.

L. Körmendy iz Državnog arhiva Mađarske, u članku *Koncept otvorenog i prilagodljivog informacijskog sustava* (273–287), upoznaje nas s elektroničkim informacijskim sustavom koji bi trebao biti postavljen u Državnom arhivu Mađarske, objašnjavajući ga sa stajališta temeljnih vrijednosti koje on treba zadovoljiti – potreba korisnika kao prioritetne vrijednosti, poštivanja arhivističkih načela, uključivanja dotadašnjeg arhivskog rada, otvorenosti i fleksibilnosti, jednostavnosti i dugoročne sigurnosti podataka. Slično tome, Margarita Vázquez de Parga, direktorica prodaje u Informatika Corte Inglés, u članku *Transparentni arhivi u informacijskom dobu – Iskustvo Državnih arhiva Španjolske* (517–540), piše o informacijskom sustavu baziranom na inicijativi UNESCO-a, pokrenutoj još 1975. (NATIS), a primijenjenoj u Arhivu španjolskih kolonija u Americi (*Archivo General de Indias*) od 1992. godine.

M. Soemartini i M. Lohanda iz Indonezije osvrću se, u tekstu *Radeći sa gradivom iz razdoblja prije nezavisnosti: Jezični problem* (469–474), na situaciju u bivšim kolonijama u kojima je jezik kolonizatora izašao iz upotrebe, te kao takav predstavlja problem u obradi arhivskog gradiva, kao što je slučaj s nizozemskim u Indoneziji.

P. Spang, počasni član MAV-a, je u radu pod naslovom *Velika vojvodina Luksemburg u međunarodnom arhivističkom svijetu* (475–489), prikazao povijest arhivske službe u Luksemburgu i njezinog sudjelovanja u međunarodnim aktivnostima, poprativši tekst bibliografijom.

V. Tarasov, zamjenik ravnatelja Savezne arhivske službe Rusije, je slično tome u tekstu *Formiranje osnovnog korpusa dokumenata koji se odnose na arhivističke norme u državnim i upravnim arhivima Rusije* (491–505), prikazao povijest razvoja normi arhivističkog opisa u Rusiji od 1918. do danas, također s manjom bibliografijom.

Rajka Bućin

OBAVIJESNA POMAGALA I NJIHOVI KORISNICI – BILANCA I PERSPEKTIVE, Studijski dani Uprave francuskih arhiva, Le Mans, 28. do 29. rujna 1995. (Zbornik predavanja održanih na godišnjem kongresu francuskih arhivista)

Franoise HILDESHEIMER: Od škrinja u trezoru isprava do Vodiča izvorâ o Drugom svjetskom ratu (*De l'inventaire des layettes du trésor des chartes au Guide des sources de la seconde guerre mondiale*), str. 9–23.

Léon de Laborde prvi je u Francuskoj 1857. godine započeo sustavni rad na izradi obavijesnih pomagala, suzbijajući rivalstvo Kraljevske knjižnice koja se borila za monopol nad arhivskim gradivom. Francuski Nacionalni arhiv je već 1887. godine u svom planu rada predvidio izradu novog općeg inventara, numeričkih repertorija i sumarnih inventara, afirmirajući arhivsko gradivo kao "pravi izvor za nacionalnu povijest". Razvoj obavijesnih pomagala u Francuskoj išao je od pojedinačnog ka općenitome, od analize ka sintezi, u skladu s rastućim intenzitetom povijesnih istraživanja. Ocijenivši da se posljednjeg desetljeća u Francuskoj sve rjeđe sastavljaju opsežna obavijesna pomagala i da se napušta dijalog s povjesničarima, autorica pita: za koga arhivisti rade?, koja je njihova specifična misija?, da li je njihov rad znanstven? i koje vrste obavijesnih pomagala treba objavljivati?

Nicole LEMAITRE: Očekivanja istraživača sa sveučilišta (*Les attentes d'un enseignant – chercheur*), str. 25–34.

Interes za istraživanje formira se općenito za vrijeme studiranja, naročito prilikom pisanja diplomskog rada. Istraživače-početnike mora se "voditi za ruku". Njima su potrebna jednostavna obavijesna pomagala i netko tko će ih pažljivo saslušati. Istraživači koji pohađaju postdiplomski studij očekuju složenija obavijesna pomagala koja će im brže dati obavijesti o postojanju, pravom stanju i materijalnom opsegu fondova, kako bi lakše procijenili potencijalno bogatstvo dokumentacije.